

Ignacy Dec

Z jaką teologią do jednoczącej się Europy

Wrocławski Przegląd Teologiczny 11/2, 303-305

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z ŻYCIA FAKULTETU

Z JAKĄ TEOLOGIĄ DO JEDNOCZĄCEJ SIĘ EUROPY?

(Fragment mowy rektorskiej w czasie inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w PWT i w MWSD we Wrocławiu – 7 X 2003)

Gaude Mater Polonia – na szlaku uroczystości inauguracyjnych w naszym mieście zabrzmiał ten akademicki hymn dziś w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Ogłasza on dla nas akademickie świętowanie nowego początku, inaugurację nowego roku akademickiego. Wyrażam wielką radość i wdzięczność wobec wszystkich, którzy dzielą dziś z nami inauguracyjną radość. Zostaliśmy już duchowo umocnieni celebracją Eucharystii w katedrze. Na progu drugiej części naszej inauguracyjnej uroczystości kieruję do wszystkich słowa serdecznego powitania [...].

Jako Papieski Wydział Teologiczny jesteśmy w środowisku wrocławskim jedną z najmniejszych uczelni. W dodatku nie korzystamy z budżetu państwowego. Stąd nie będziemy mówić – przynajmniej na jednej inauguracji – o finansach, nie będziemy uzalać się na brak pieniędzy. Jako mała częśćka społeczności akademickiej Wrocławia nie mamy kompleksów wobec uczelni większych, zasobniejszych w potencjał naukowy i finansowy. Mamy bowiem świadomość, iż jako ludzie akademickiej teologii, jesteśmy spadkobiercami wielkiej tradycji filozoficzno-teologicznej w kulturze euroatlantyckiej, która bez względu na zapis czy jego brak w Konstytucji Europejskiej ma rodowód i rdzeń chrześcijański. Leszek Kołakowski, zapytany kilka lat temu na KUL-u w czasie Kongresu Kultury Chrześcijańskiej, czy żyjemy dziś w epoce postchrześcijańskiej, odpowiedział, że nie – dlatego nie, gdyż na świecie są chrześcijanie i wygląda na to, że będą nadal – będą, gdyż z pewnością ludzie nie przestaną stawiać pytań, których nie podejmują uczelnie o profilu przyrodniczym i technicznym. Do teologii przychodzimy z pytaniem „dlaczego”, z pytaniem o sens życia, sens cierpienia, sens poświęcenia, z pytaniem o ostateczny cel, ku któremu idziemy. A trzeba znać odpowiedź, wszak przybywa nam lat. Pytania tu przypominane są najstarsze w naszej kulturze euroatlantyckiej, i nie tylko,

i są równocześnie najnowsze. Dlatego rozumiemy, dlaczego teologia, jako gałąź nauki związana z religią ma najdłuższą historię wśród dyscyplin akademickich, dlaczego elementy teologiczne przenikały kulturę i tak często stawały się bodźcem zdrowego rozwoju i postępu. Na bazie doświadczenia historycznego, a także na bazie dobrej obserwacji współczesności żyjemy nadzieją, że muza teologiczna pozostanie nadal młoda, wszak człowiek nie zmieni swojej natury i nie zatraaci zmysłu religijnego. Symbol teologicznej muzy postawili nasi poprzednicy w nauce na Wieży Matematycznej, górującej nad gmachem naszego Wrocławskiego Uniwersytetu. Gdy ludzie niekiedy przestają mówić, to kamienie wołają, że teologia należy do uniwersyteckich dyscyplin.

Być może, że także do dzisiejszej teologii należałoby odnieść powiedzenie znanego polityka XX wieku, że niekiedy „od tak niewielu może zależeć tak wiele”. Zaczynając nowy rok akademicki w tak wielkim środowisku akademickim, niewielka społeczność uczelniana Papieskiego Wydziału Teologicznego chce żywić przekonanie, że od tak niewielu może zależeć tak wiele.

Szanowni państwo, w czasie tegorocznej inauguracji, przeżywanej w miesiącu, w którym przypada XXV rocznica pontyfikatu Papieża z rodu Polaków, w uczelni, która w swej nazwie nosi przymiotnik „papieski”, nie może zabraknąć głosu Jana Pawła II. Tego głosu nasłuchujemy tutaj pilniej niż gdzie indziej. Dzisiaj jest to już głos słaby fizycznie, czasem nawet niewyraźny, ale ciągle niosący prawdę, niosący zatroskanie o prawdziwą pomyślność ludzi na ziemi, a ta może się jedynie urzeczywistnić wtedy – przypomina tak często ten Papież – gdy ludzie otwarcą się na Boga, gdy słuchają Jego głosu.

W najnowszej Adhortacji apostolskiej *Ecclesia in Europa*, ogłoszonej 28 czerwca br., Jan Paweł II napisał: „*W procesie przekształceń, jakie się dokonują, Europa powołana jest przede wszystkim do tego, aby odnalazła swą prawdziwą tożsamość [...]. Aby nadać nowy rozmach własnej historii, musi uznać i odzyskać z twórczą wiernością te podstawowe wartości, w których zdobycie chrześcijaństwo wniosło decydujący wkład, a które można streścić jako głoszenie transcendentnej godności osoby ludzkiej, wartości rozumu, wolności, demokracji, państwa prawa i rozdziału między polityką a religią [...]. Aby Europa mogła zostać zbudowana na trwałych podstawach, koniecznie musi być oparta na autentycznych wartościach, mających swój fundament w powszechnym prawie moralnym, wpisanym w serce każdego człowieka [...]. Mocą autorytetu otrzymanego od Chrystusa Kościół powtarza dzisiejszej Europie: Europo trzeciego tysiąclecia, niech nie słabną twe ręce, nie poddawaj się zniechęceniu, nie przyjmuj sposobów myślenia i działania, które pozbawione są przyszłości, ponieważ nie opierają się na niewzruszonym fundamencie słowa Bożego* (EE,109,116,120).

Ufamy, że głos Papieża, Proroka naszego czasu, nie pozostanie bez echa, że konstruktorzy nowej Europy dojdą do wniosku, że Bóg ze swoim prawem zapisa-

nym w ludzkim sumieniu i w obiektywnym Objawieniu, danym ludzkości, stoi po stronie człowieka.

Kończąc to słowo powitania dopełnione refleksją nad tym, co teologia wnosi do środowiska naukowego i w czym przysługuje się człowiekowi, także temu dzisiejszemu, zalewanego mnóstwem przeróżnych opinii, deklaram gotowość do współpracy ze wszystkimi uczelniami i środowiskami, otwartymi na dialog i braterską, przyjazną współpracę. Chcę także dzisiaj, na naszym uroczystym święcie, wyrazić wdzięczność wszystkim tym, którzy darzą nas życzliwością i otwierają się na współpracę z nami. W obecności Księdza Kardynała, Wielkiego Kanclerza naszej uczelni, dziękuję władzom województwa i miasta za zapraszanie nas i włączanie do inicjatyw, którymi żyje miasto i województwo. Dziękuję w szczególności sposób Magnificencjom, zwłaszcza rektorom uczelni naszego miasta za owocną i życzliwą współpracę w ramach comiesięcznych spotkań Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Dziękuję naszym Dobrodziejom, przede wszystkim kapłanom, dziekanom, proboszczom i wikariuszom, oraz wiernym naszej Archidiecezji za pomoc duchową i materialną. Dziękuję pracownikom naukowo-dydaktycznym i administracyjnym. Dziękuję młodzieży duchownej i świeckiej za uśmiech, za wyrozumiałość. Dziękuję za to, że jesteście.

Wszystkim reprezentowanym tu uczelniom życzę na nowy rok akademicki obfitego błogosławieństwa Bożego, duchowego entuzjazmu, wszelkiej pomyślności tak w sferze duchowej, jak i materialnej

Ufny w Bożą Opatrzność i opiekę naszych ziemskich i niebieskich przyjaciół ogłaszam rok akademicki 2003/2004 w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu za otwarty: *Quod felix, faustum fortunatumque sit!*

ks. Ignacy Dec